

TABELKA № 6.

Rodzaj przewodu	śred. mm	R Ω/km	L H/km ×10 ³	A μmo/km	C μF/km ×10 ³	\sqrt{RA} ×10 ³	ε	δ	y	β km ⁻¹	α km ⁻¹	ω ₀	
Daleko- siężne (do 700 km) przewody kablowe spunizowa- wane	przewo- dy	0,9	66,7	96,7	0,7	38,5	6,82	—	—	—	0,0217	—	18000
		0,9	66,7	100	0,7	35,0	6,82	7°36'	14'	0,941	0,0203	0,297	16900
	dwójko- we	1,3	35,3	96,7	0,76	38,5	5,18	—	—	—	0,0121	—	18000
		1,4	30,4	95,0	0,76	38,0	4,82	3°40'	14'	0,883	0,0102	0,300	16700
	przewo- dy	0,9	~33,0	34,4	1,20	62,5	6,30	—	—	—	0,0228	—	23600
		0,9	33,0	35,0	1,20	60,0	6,30	10°41'	14'	0,958	0,0220	0,230	21800
	czwór- kowe	1,3	~17,0	34,4	1,28	62,5	4,66	—	—	—	0,0125	—	23600
		1,4	14,8	35,0	1,28	64,0	4,45	4°50'	13'	0,915	0,0105	0,237	21200

Jeżeli porównamy powyższe dane z tabelką Nr. 3, to odrazu spostrzeżemy, iż przez pupinizację można znacznie zmniejszyć tłumienie linii, a zatem powiększyć jej długość. Tabela Nr. 7 w porównaniu z tabelkami Nr. 2 i 4 wskazuje, jak dalece w przeciętnych warunkach można powiększyć długość linii telefonicznych dzięki pupinizacji.

TABELKA № 7.

Przewody napo- wietrzne bronzowe spunizowane		Przewodyka blowe w izo- lacji papierowo-powietrz- nej spunizowane	
śred. mm	długość przy βl = 1,5	śred. mm	długość przy βl = 1,5
2	~ 350 km	0,8	~ 65 km
3	~ 580 "	1,0	~ 90 "
4	~ 800 "	1,5	~ 170 "
5	~ 1150 "	2,0	~ 250 "

Długości zaznaczone powyżej nie są jednak tak wielkie, aby umożliwiały telefonę na dalekie odległości, tembardziej, iż, jak pisałem, telefonja ta jest często możliwa do zrealizowania tylko przy pomocy linii kablowych.

(Dalszy ciąg nastąpi).

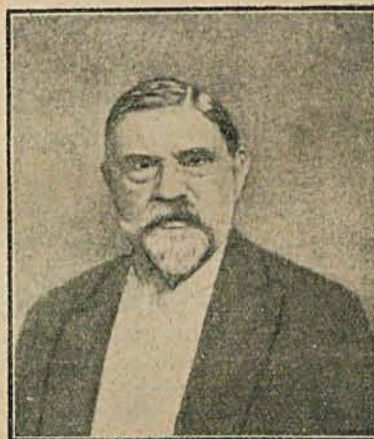
Dr. F. Křížik i prof. V. List Jubilaci elektrotechniki czeskiej.

Dr. F. Křížik („Krzyżyk”), czeski Edison, światowej sławy wynalazca, konstruktor znanych lamp łukowych, obchodzi w roku bieżącym jubileusz 80-cioletni swego pracowitego żywota.

Skończył szkołę realną, przez dwa lata studjował chemję i rozpoczął praktykę w fabryce, a później na kolei przy urządzeniach sygnalizacyjnych. Umysł wynalazczy pchał go do prac doświadczalnych. W 1880 roku skonstruował i opatentował własną lampę łukową. Wynalazkiem tym zainteresowały się fir-

my zagraniczne: angielskie, francuskie i niemieckie. W roku 1883 Křížik oświetlił wystawę w Wiedniu nowymi lampami. W roku następnym założył własną fabrykę, która podówczas liczyła 7 robotników, a następnie rozwinęła się w wielkie zakłady elektrotechniczne pod jego firmą.

Křížik ogarniał całokształt elektrotechniki, którą studjował całe życie, gdyż na ławie szkolnej słuchał wykładów z elektryczności w ciągu... 2 godzin. Budował maszyny elektryczne,

DR. F. KRÍŽIK.

przyrządy, akumulatory. W roku 1891 puścił w ruch pierwszy tramwaj elektryczny. Pracował nad elektryfikacją kraju od Czech aż do Bukowiny, pierwszą elektrownię uruchomił w 1888 roku, a liczba wszystkich, zbudowanych przez niego elektrowni, wynosi... 130. Jubilat wykształcił całe pokolenie elektrotechników czeskich, a w tej liczbie i drugiego jubilata, tegorocznego — profesora V. Lista.

Prace naukowe i pedagogiczne są osnową działalności prof. Lista. Wykłady jego obejmują budowę maszyn i przyrządów elektrycznych, technologię elektryczną, budowę urządzeń i kolejnictwo elektryczne. Laboratorja i liczne ekskursje dopełniają studia książkowe.

Prof. List utrzymuje stały kontakt z przemysłem elektrotechnicznym, pracuje nad elektryfikacją Moraw i Śląska, projektuje elektrownie wodne i parowe, napędy fabryczne i koleje elektryczne. Ostatnio opracował projekt tramwajów podziemnych dla Pragi.

Działalność literacka jest także wszechstronna i bogata. Wśród książek i broszur prof. Lista widzimy prace czysto teoretyczne publikacje w sprawach bieżących.

Prof. List jest znakomitym organizatorem. W roku 1919 bierze czynny udział przy powstaniu „Związku Elektrotechników Czechosłowackich”, który łączy w sobie wszelkie przejawy życia elektrotechnicznego i liczy obecnie 2100 członków. Dzięki prof. Listowi tygodnik „Elektrotechniczny Obzor” staje się własnością Związku. Rozległe prace nad przepisami i normami elektrycznymi, uwieńczone wydaniem przepisów w postaci trzech tomów, są rozpoczęte i kierowane ręką prof. Lista.

Można podziwiać energię i pracowitość jubilata, którego rok rocznie spotykamy na zjazdach międzynarodowych w Londynie, Paryżu, New - Yorku, Haadze, a jednocześnie widzimy go przy pracy naukowej, pedagogicznej, przepisowej, słowniczek, w urzędach ministerjalnych, w fabrykach i elektrowniach.

Prof. St. Odrowąż - Wysocki.

Prof. V. List.

Stowarzyszenia i organizacje.

Protokół zebrania odczytowego Warsz. Koła Stow. Elektr. Polskich z dn. 10 maja 1927 r.

Przewodniczy kol. Karśnicki, obecnych osób 19. Przewodniczący zakomunikował, że na członków Koła przyjęci zostali koledzy: Krukowski Władysław, Ciborowski Franciszek i Dzierzbicki Janusz Jan. Przewodniczący odczytał list kol. Gnońskiego, że na Zebraniu Rady Delegatów być nie może, a p. prof. Pożaryski podał komunikat o posadzie dla inżyniera elektryka.

Kol. Stanisław Kaniewski wygłosił następnie odczyt pod tytułem: „Postępy w stosowaniu przekładni łańcuchowych w przemyśle elektrotechnicznym”. Prelegent omówił szeroko rozpowszechnione w Ameryce stosowanie napędów łańcuchowych o konstrukcji specjalnej (serjowej) zamiast pasowych. Przekładnie te dają wysoką sprawność (90%), nie powodują poślizgu, stosunek przekładni może być znacznie większy, niż 1:5, a odległości pomiędzy osiami mogą być znacznie zmniejszone. Wynika z tego możliwość stosowania szybkobieżnych silników i oszczędność miejsca. W dyskusji głos zabierali kol. Jabłoński, Rozental, Pożaryski, Moroński, Mączyński, Arlitewicz i prelegent.

Koło Krakowskie Stow. Elektr. Polskich

Dnia 21.IV 27 na dorocznym walnym zebraniu Koła Krakowskiego St. El. P. do zarządu zostali wybrani:

- 1) na prezesa — Stanisław Bieliński,
- 2) na wiceprezesa — Leonard Zgliński,

- 3) na sekretarza — Wacław Cieślowski,
- 4) na skarbnika — Zygmunt Bendarski,
- 5) do komisji rewizyjnej: Maryan Porębski i Ksawery Stankiewicz.

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

Z okazji Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w r. 1929 Polski Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych zainicjował pierwsze informacyjno-organizacyjne zebranie delegatów Rządu, Stowarzyszeń i związków elektrotechnicznych, naukowych, gospodarczych i fachowych oraz przedstawicieli polskich politechnik i prasy elektrotechnicznej.

Zebranie odbyło się w lokalu Polskiego Związku Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych w dniu 8 b. m. i zgromadziło przedstawicieli: Minist. Rob. Publ. i Minist. Przem. i Handlu oraz 24 delegatów następujących instytucji:

Polsk. Kom. Elektrot., Państw. Rady Elektr., Stow. Elektrot. Polskich, Politechnik Polskich, Związku Elektrowni Polskich, Związku Przedz. Komunikacyjnych, Związku Zawod. Inż. Elektryków, Spółdzielni Elektrowni Polskich, Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu, Oddziałów Okręgowych Polskiego Związku Przedz. Elektr.

Przewodniczył Zebraniu prezes P. Z. P. E. Inżynier Z. Okoniewski, który w opszernym przemówieniu, popartym danymi statystycznymi, przedstawił konieczność wspólnego i solidarnego wystąpienia w celu zorganizowania jednego międzyzwiązkowego Komitetu Elektrotechnicznego Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w r. 1929.

Komitet ten posiadałby w łonie swoim sekcje i podsekcje, pracujące każda w swej specjalności.

Schemat przyszłej wspólnej organizacji przedstawiony został graficznie.

Następnie zabrał głos delegat Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu inż. Osiniński, przedstawiając ogrom przedsięwzięcia i podkreślając nieodzowność pomocy całego społeczeństwa w tej formie, w jakiej to uczynił P. Z. P. E., wreszcie podziękował kołom elektrotechnicznym, jako pierwszym z działów wielkiego przemysłu, które przystąpiły z konkretnym projektem organizacji tego działu na Wystawie.

Po tych dwóch przemówieniach, przedstawiciel Ministerjum Robót Publicznych p. Naczelnik Siwicki zapewnił zebranych, że Min. Rob. Publ. prawdopodobnie udzieli daleko idących pomocy i subsydjów przemysłowi elektrotechnicznemu w tem rozumieniu, że elektrotechnika, jeżeli nie zajmuje jeszcze w Polsce pierwszego miejsca w życiu, to w krótkim czasie musi to nastąpić.

Następnie kolejno zabierali głos delegaci stowarzyszeń i związków, zgłaszając swój akces do projektowanej organizacji.

Po wysłuchaniu przemówień przewodniczący, zamykając posiedzenie, oświadczył, że wkrótce będzie zaprojektowany komitet elektrotechniczny z prawem kooptacji i zaproszony do pracy nad dalszą organizacją.

Wobec wielkiej wagi powziętych na posiedzeniu uchwał Polski Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych wyda specjalny komunikat, w którym będą umieszczone wszystkie przemówienia i plan organizacji działu elektrotechnicznego, w celu jaknajszerszej propagandy Wystawy wśród społeczeństwa, a w szczególności sfer elektrotechnicznych.

Często się słyszy o świetnym rozwoju organizacji elektrotechnicznych w dużych krajach. Nic nie pomoże zazdrośczenie obcym powodzenia, na nic się nie przyda utyskiwanie nad własnymi niedomaganiem. Musimy wszysej, jak jeden mąż, skupić się w Stowarzyszeniu Elektrotechników Polskich, złączyć tu swe siły, przemoc swą bezwładność, a pomyślne wyniki nie dadzą na siebie czekać.